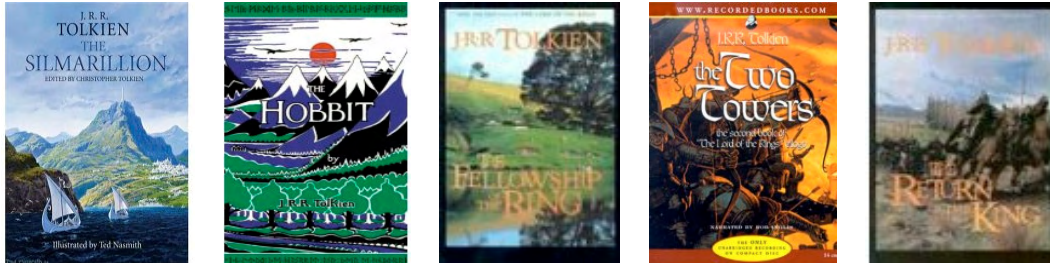
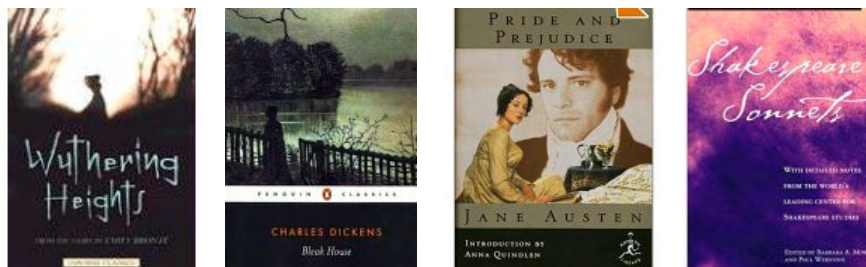

I. gimnazija v Celju
v sodelovanju s
IV. osnovno šolo Celje

"Gospodar prstanov" ali "The Lord of the Rings" :
anglofonsko leposlovje v Celju

raziskovalna naloga

Mentor:
Melita Broz, prof.

Avtorji:
Maja Lupše, 1. č
Mojca Volavšek, 1. g
Klemen Peras, 1. f

Celje, 2005/06

POVZETEK

V današnjem času tehnološkega napredka in spremenjenih vrednot postaja branje vse bolj zapostavljena oblika preživljanja prostega časa, še posebej pri mladih. Še na posebej nizkem mestu je branje originalnih leposlovnih del v tujih jezikih.

Pričujoča raziskovalna naloga je zato posvečena ugotavljanju trenutnega stanja pri celjskih gimnazijah. Povprašali smo jih, koliko berejo leposlovje v angleškem jeziku – naše ugotovitve se povsem pokrivajo z našimi pričakovanji.

Zanimalo nas je tudi, kolikšna sta ponudba tovrstne literature in povpraševanje po njej v celjskih knjigarnah in knjižnicah, izvedli pa smo še primerjavo z ljubljanskimi knjigarnami ter ugotavljali stanje prodaje anglofonskega leposlovja pri slovenskih založbah na splošno.

Poglavitna ugotovitev te naloge je, da je položaj anglofonskega leposlovja v Celju dokaj slab – najbrž bi sedaj, ko smo del združene Evrope, morali kaj narediti tudi na tem področju.

KAZALO

1. UVOD	4
2. TEORIJA	6
2.1 Pomen branja za izobraževanje.....	6
2.2 Leposlovje pri pouku jezikov.....	7
2.3 Učni načrt za angleščino v gimnazijah.....	11
2.4 Leposlovje v številkah.....	12
3. HIPOTEZE	14
4. METODE DELA	15
5. RAZISKAVA	17
5.1 Celjske knjigarne.....	17
5.2 Celjske knjižnice.....	18
5.3 Ljubljanske knjigarne.....	19
5.4 Prodajna razstava Frankfurt po Frankfurtu.....	19
5.5 Slovenski knjižni sejem.....	20
5.6 Celjski gimnazijci.....	21
5.6.1 Gimnazija Lava.....	22
5.6.2 Gimnazija Center.....	25
5.6.3 Prva gimnazija v Celju.....	28
5.7 Profesorji angleščine.....	33
6. ZAKLJUČEK	34
7. VIRI IN LITERATURA	37
8. SEZNAM SLIK IN GRAFOV S TABELAMI	39
9. DODATKI	41

1. UVOD

Bilbo in Frodo sta imela po naključju rojstni dan na isti dan – 22. septembra. Nekega dne je Bilbo rekel: »Najbolje bo, da se preseliš k meni, Frodo, fant moj, da bova lahko udobno praznovala najin rojstni dan.«

Frodo je bil tedaj še v svojem dvajstniškem obdobju, kot hobiti imenujejo neodgovorna leta med otroštvom po dvajsetem in polnoletnostjo pri triintridesetih.

(J.R.R. Tolkien, Gospodar prstanov I)

Bilbo and Frodo happened to have the same birthday, September 22nd. »You had better come and live here, Frodo my lad,« said Bilbo one day; »and then we can celebrate our birthday-parties comfortably together.«

At that time Frodo was still in his tweens, as the hobbits called the irresponsible twenties between childhood and coming of age at thirty-three.

(J.R.R. Tolkien, The Lord of the Rings I)

Angleščina je za slovenske dijake tuj jezik. Kot eden izmed tujih jezikov sestavlja obvezno splošno izobraževanje v osnovni in srednji šoli. Tako se ga dijaki v srednji in osnovni šoli učimo po tri šolske ure na teden. Pri pouku angleščine govorimo, pišemo, beremo, poslušamo. Vsi pa vemo, da branje v tujem jeziku bogati naš besedni zaklad in jezik nam postaja bolj domač.

O bralni kulturi je bilo napisano že ogromno knjig, člankov med drugimi tudi raziskovalnih nalog. Nikjer pa ni bilo nikoli ničesar zapisano kaj in koliko mladi sploh beremo angleško leposlovje. Ali učenci in dijaki kdaj tudi prostovoljno vzamejo v roke angleško knjigo in jo za svoj humanistični razvoj preberejo ter k trem šolskim uram na teden in učenju dodajo še kakšno sprostilno uro angleščine?

Raziskava je nastala, ker so nas zanimale angleške bralne navade dijakov celjskih gimnazij. Pa vendar, ker knjigo največkrat povežemo s knjižnicami ali knjigarnami smo v raziskavo vključili tudi njih. Kaj nam knjižnice sploh ponujajo in ali za svojo ponudbo dobijo vračilo povpraševanja. Ker pa vemo, da je na mladostnika najprej potrebno narediti dober vtis, da bo nekaj poskusil tudi sam, smo se po zanimive odgovore namenili tudi k profesorici angleškega jezika.

Osnovni cilj je bil ugotoviti ali dijaki berejo angleško nestrokovno literaturo ter kakšno ponudbo imajo celjske knjigarne in knjižnice in ali je povpraševanje mladih po angleški literaturi veliko.

Seveda smo želeli da bi bila raziskovalna naloga polna zanimivosti in statističnih podatkov, ki bi nam pomagali narediti nalogo dobro. Tako so naš osnovni vir podatkov bile knjige o branju ter nekatere že prej izdelane raziskovalne naloge. Seveda pa ni šlo brez našega razmišljanja zakaj in čemu je stanje takšno kot je in zakaj moramo ljudje vedno zaničevati tisto, zaradi česar smo lahko najboljši. Tako je branje danes res še vedno osnovna človekova prioriteta, da je zmožen prebrati in razumeti prebrano. Če smo zmožni to storiti v domačem jeziku, zakaj se ne bi izpopolnjevali tudi v tujem in tako od tega imeli dvojno korist.

Zavedali smo se, da nam bo raziskovanje vzelo veliko časa. Pa vendar, želja po raziskovanju, odkritju novega, nečesa še boljšega nas je gnalo naprej. Res je, da se raziskovanje nikoli ne konča, vedno lahko odkrijemo in spoznamo še nekaj boljšega. Prav takšno je kot branje. Vedno se potopiš vanj, se duhovno bogatiš in postajaš vedno boljši in boljši.

2. TEORIJA

*Kot da je zima, je bilo ves čas,
kar nisem bil s teboj, ti rádot leta!
Kako mrakoben čas! Kak led in mraz!
V kak siv december gola zemlja ujeta!*

...
*zakaj, radóst poletja čaka nate
in če te ni, še pticam ni do petja.
In če pojó, pojó tako boječe,
da iz strahu pred zimo gozd trepeče.*
(W. Shakespeare, Sonet 97)

*How like a winter hath my absence been
From thee, the pleasure of the fleeting year!
What freezings have I felt, what dark days seen!
What old December's bareness everywhere!*

...
*For summer and his pleasures wait on thee,
And thou away, the very birds are mute;
Or if they sing, 'tis with so dull a cheer
That leaves look pale, dreading the winter's near.*
(W. Shakespeare, Sonnet LXXXXVII)

2.1 Pomen branja za izobraževanje

»Kdor bere, se zelo veliko nauči.« »Kdor bere (samo) učbenike, se nauči (samo) tisto, kar se mora.« »Knjiga je najboljša prijateljica.« To je le nekaj izrekov, ki jih ljudje tako radi izjavljamo, kadar govorimo o knjigah in branju. Toda to niso le floskule – dejansko držijo. Otrok si z branjem bogati besedni zaklad, razvija sposobnost komuniciranja, spoznava svet okoli sebe. Z branjem leposlovja se krepi domišljija in odpira prosta pot čustvovanju, oblikuje okus za književnost in omogoča uživanje v lepotah besedne umetnosti.

Kot pravi avtorica knjige *Kdor bere*: »Kdor bere domišljijsko oblikovano literaturo, je bolj sposoben ne le vživljati se v druge svetove, ampak tudi v svojega lastnega, bolje zna upovediti in osmisliti svoje življenje, izraziti čustva in misli, zahteve in predloge (ugotavljajo, da je med delikventno mladino večji delež nebralcev).«¹

Številni izobraževalni sistemi pojmujejo branje kot eno od štirih temeljnih jezikovnih dejavnosti, ki usposobijo človeka za čudovito komunikacijo z okoljem. Cilj obveznega šolanja je bralna pismenost, to je sposobnost razumeti in uporabiti tiste jezikovne oblike, ki jih zahteva delovanje v družbi in so pomembne za posameznika. Bralno pismen je tisti, ki tekoče bere, razume prebrano in uporabi te informacije pri reševanju problemov ter za osebno rast.

---

¹ Tilka Jamnik, *Kdor bere* (Ljubljana: Educy, 2002), str. 11.

Šola mora razvijati pozitivno stališče učenca do branja. To pomeni imeti jasno predstavo, kaj je branje in čemu služi, razumeti, kako pridemo do pomena besedila ter da nam le-to omogoča učenje, hkrati pa nam vzbuja pozitivne občutke.

Zakaj nekateri ljudje berejo vse življenje, drugi pa ne vzamejo več knjige v roke, ko zapustijo šolo? Šola naj bi vzpodbujala k trajnemu interesu za branje, branju v prostem času, za razvedrilo ali zabavo ter s tem bogatenju življenja, želji po znanju, ki omogoča, da ostane človek radoveden vse življenje.

Branje je glavna sestavina pismenosti in je vodilna pot življenjske uspešnosti. Logično in potrebno bi bilo, da bi se z leti izobraževanja izboljšale bralne sposobnosti in motivacija za branje. Vendar žal vedno ni tako. S starostjo učencev v osnovnih šolah se želja po branju zmanjšuje, v srednjih šolah pa se ta trend še povečuje. Vendar pa obstajajo razlike med posameznimi šolami. Do tega prihaja zato, ker postane v višjih razredih branje glavno sredstvo učenja in začnejo z branjem v prostem času tekrovati dejavnosti, ki so mladim bolj privlačne. »Kar 37 odstotkov osmošolcev se z branjem in dopisovanjem ne ukvarja v prostem času. 41 % jih za to porabi manj kot 1 uro na dan in 16 % 1-2 uri. Le 20 % jih redno bere knjige, 55 % pa revije. Kar 23 % osnovnošolcev pa pravi, da knjig nikoli ne bere.«²

Kako bi šole lahko popravile to situacijo? Morda bi lahko načrtovali dodatno izobraževanje učiteljev na tem področju ter poskrbeli za bogato napolnjene razredne knjižnice.³

2.2 Leposlovje pri pouku jezikov

Učinkovit književni pouk mora izhajati iz neposrednih literarnih doživetij samih učencev/dijakov. Ko dijak spregovori o nekem leposlovnem besedilu, govori s tem o svojem doživetju, predstavah, čutnem in čustvenem doživetju, podobah, ki jih besedilo sproži v njegovih možganih. Vsak bralec ima seveda svoje lastne predhodne predstave in doživetja, zato je nemogoče vnaprej napovedati, katera

---

² Tilka Jamnik, *Kdor bere* (Ljubljana: Educy, 2002), str. 54

³ Sonja Pečjak in Ana Gradišar, *Bralne učne strategije* (ZRSS Ljubljana 2002)

besedila in kako bodo učinkovala nanj. Zato tudi ne more nihče brati namesto njega. Pravo bralno, književno doživetje je možno samo z lastno izkušnjo.

Ko se v šoli nek roman ali pesem spremenita v predmet debate in pridobivanja ocen ter postaneta učna snov, o kateri morajo dijaki vedeti razne podatke in sprejemati množico tujih (strokovnih) mnenj, jih to zelo odvrča od branja in zanimanja za leposlovje. Tako naredimo več škode kot koristi.⁴

Številni strokovnjaki že dolga desetletja izpostavljajo slabosti izvajanja književnega pouka na osnovi beril, ki uporabljajo odlomke, opremljene s povzetki in podatki o avtorju. Takšen način ljudi nikakor ne usposobi v samostojne bralce. Pri takšnem pouku dobijo dijaki občutek vsiljevanja tujega mnenja, niso motivirani za oblikovanje lastnih mnenj ter sploh ne razvijajo sposobnosti kritičnega razmišljanja. V številnih raziskavah po svetu so ugotovili, da je glavni vzrok za nepriljubljenost književnega pouka, leposlovja in branja pričakovanje učiteljev, da bodo dijaki njihove interpretacije in mnenja sprejemali brez lastnih mnenj.⁵

Začetek težav je marsikdaj že v pisanju učnih načrtov. Sodobne kvalitetne cilje lahko zapišemo v učne načrte, vendar pa marsikdaj sam sistem potem ne dopušča njihovega doseganja – učni načrti so vedno prenatrpani, zato trpi kvaliteta pouka. Mladega bralca pa bo zelo težko pritegniti nazaj k ljubezni do dobre knjige. Razvoj tehnologije namreč omogoča neskončne možnosti zabave in preživljanja prostega časa, za katere je treba vložiti veliko manj truda kot za branje leposlovja.

Vendar pri nas še vedno izhajajo nova berila, ki namesto celotnih in celostnih besedil vsebujejo odlomke, opremljene s podatki o avtorju, povzetkom celotnega dela ter ponavadi še z vprašanji. Branje odlomka nikakor ne spodbuja razvoja bralne zmožnosti učencev/dijakov in ne vzbuja pozitivnega odnosa do leposlovja. Ravno nasprotno. Dijakom sporoča, da nima smisla brati celih besedil ter tako zgubljati čas, če pa jih lahko hitro in udobno spoznamo z branjem tujih povzetkov ter s kakim odlomkom.

---

⁴ Meta Grosman, *Zagovor branja* (Založba Sophia Ljubljana 2004) str. 123-124

⁵ Prav tam, str. 126-127

Večina odlomkov v šolskih berilih je iztrganih iz sredine besedila; avtor učbenika ga je izbral po reprezentativnosti sloga celotnega dela. Tako celotno besedilo pozna le avtor, najbrž (žal pa ni nujno) tudi učitelj, dijak pa nikakor ne. »Brez lastnega branja predhodnega besedila tako srečanje z odlomkom seveda tudi ne omogoča pozitivnega literarnega doživetja, se pravi lastne izkušnje s književnostjo, iz katere bi raslo zanimanje za branje in ljubezen do knjige. Obravnavati besedilo na osnovi odlomka je približno tako, kot če bi poskušali razložiti skrivnostni nasmeh Mona Lise z opisovanjem in razčlenjevanjem dveh kvadratnih centimetrov njenega smehljaja!«⁶

Tako branje odlomka dijaku ne posreduje spoznanja, da bi mu lahko bilo branje v užitek; sploh ne pričakuje, da bi leposlovno delo lahko bilo zanimivo ali napeto; ne ponuja mu niti vaje v branju leposlovja. Sploh pa ne spodbuja spontane domišljije, brez katere lahko postane branje prava muka, in ne posreduje možnosti empatije z osebami/likmi. Branje odlomka za to ni branje leposlovja. Dijaka samo utrjuje v prepričanju, da gre le še za eno nezanimivo zbirko podatkov, ki je del naporne a dolgočasne šole – tako postane tudi branje leposlovja v njegovih očeh naporno in dolgočasno početje.⁷ To so glavni vzroki za nezanimanje za leposlovje ter nebranje po zaključenem šolanju. »Ob koncu šolanja se iz učenca izvije vzdih, hvala bogu, nikoli več!«⁸

Pri pouku tujega jezika je pouk književnosti zelo pomemben, vendar pa mora biti zasnovan tako, da upošteva celotno naravo književnih del ter da spodbuja sprejemanje literature kot medkulturne dejavnosti. Spoznavanje tuje literature ima »medkulturno razsežnost«, to pomeni, da omogoča dijakom usvojiti medkulturno zavest, ki je nujno potrebna za življenje v sodobni Evropi in globaliziranem svetu; to je zavest o razlikah med kulturami, sposobnost upoštevati te razlike ter spoštovati pripadnike različnih kultur – skratka, omogoča čim boljše komunikacijo s pripadniki drugih/drugačnih kultur. S poučevanjem in spodbujanjem poznavanja tuje literature torej razvijamo sposobnost »za razumevajoče ter strpno sožitje v mnogokulturnih družbah Evrope.«⁹

---

⁶ Meta Grosman, *Zagovor branja* (Založba Sophia Ljubljana 2004) str. 266-267

⁷ Prav tam, str. 268

⁸ Prav tam, str.277

⁹ Meta Grosman, Ali je književnost pri pouku slovenščine kot tujega jezika lahko zanimiva?, *Jezik in slovstvo*, letnik 49 (2004).

Pod kakšnimi pogoji pa je lahko pouk književnosti (ter vseživljenjsko branje tujega leposlovja) sploh lahko zanimiv za dijake pri urah tujega jezika? V nobenem primeru ne more potekati na enak način kot pouk književnosti pri maternem jeziku, saj smo ravnokar ugotovili, da književnost pri pouku tujega jezika ni neposredno povezana z lastno, domačo kulturo dijaka. Seveda pa ga pri branju lahko tuji jezik tudi ovira – nivo znanja ni dovolj visok za povsem tekoče in avtonomno branje; to lahko upočasnjuje branje do neprijetnosti (stalno brskanje po slovarju za neznanimi izrazi, neprevedljive besedne zveze in igre ...). Lahko pa nekaterim mladim bralcem ravno to predstavlja izziv, spodbudo k bolj poglobljenemu razmišljanju o prebranem.¹⁰

Branje celostnih umetnostnih besedil (leposlovja) v angleščini je umeščeno v gimnazijski učni načrt in je namenjeno spoznavanju izbranega besedila in kulture angleško govoreče skupnosti, usvajanju uporabne bralne zmožnosti za samostojno branje tudi po šoli ter s tem poglobljanju vseživljenjskega jezikovnega znanja. Nekateri slovenski učbeniki za angleščino tudi pri nas delno uporabljajo pristop seznanjanja s tujo literaturo preko odlomkov besedil ali pa uporabljajo odlomke leposlovnih besedil kot izhodišča za spoznavanje slovničnih prvin in jezikovnih veščin. Vendar pa to ni način, ki bi ga želeli spodbujati v naših učnih načrtih, saj prevladuje mnenje, da ta metoda razvrednoti književnost, branju leposlovja pa odvzame vso privlačnost.¹¹

Gimnazijci praviloma preberejo vsaj dve celostni leposlovni deli v angleščini – vsaj tisti dve, predpisani za maturo; nekateri učitelji uspejo najti v natrpanem učnem načrtu čas tudi še za kakšno leposlovno delo več. V šolski obravnavi prebranih besedil naj bi se kar najbolj izhajalo iz njihovih lastnih doživetij besedila, predvsem pa jih razlagalo glede na konkreten stik domače/slovenske in tuje/angleško govoreče kulture. Leposlovna besedila v tujem jeziku so namreč lahko nosilci drugačnih prepričanj, vrednot in pomenov v tuji kulturi, ki jih lahko v polnosti spoznamo šele, ko jih primerjamo s svojo domačo kulturo. Tako dijaki ne le poglobljajo poznavanje tuje

---

¹⁰Prav tam, str. 123-125

¹¹Prav tam, str. 126

in lastne kulture, temveč razvijajo medkulturno zavest, ki je nujno potrebna za uspešno sporazumevanje v tujem jeziku.

Glavni cilj branja tujejezičnega leposlovja v srednji šoli je torej, kot zapiše dr. Grosmanova, »prepričati dijake o pomenu bralne zmožnosti v tujem jeziku, namreč da to ni le kaprica slovenskih učnih načrtov za angleščino, marveč skladno z mednarodno sprejetim prepričanjem, da bodo prav vsi državljani prihodnosti morali obvladati bralno zmožnost najmanj v dveh jezikih. Ne nazadnje pa je bralna zmožnost za leposlovje v tujem jeziku tudi najbolj učinkovito orodje za ohranjanje in nadgrajevanje jezikovnega znanja po obdobju šolanja; dijaki morajo to čim prej sami spoznati, da bi po šoli lahko samostojno ohranjali in nadgrajevali svoje znanje.«¹²

2.3 Učni načrt za angleščino v gimnazijah

Preučili smo tudi gimnazijski učni načrt za angleščino – zanimali so nas predvsem tisti deli načrta, ki se ukvarjajo z branjem ter književnostjo. Tukaj predstavljamo samo nekaj najpomembnejših izvlečkov; celoten del učnega načrta, ki govori o poučevanju preverjanju in ocenjevanju branja kot jezikovne veščine ter o pouku književnosti pa smo si ogledali na spletni strani Ministrstva za šolstvo in šport.

»Dijaki spoznavajo književnosti in druge dosežke angleško govorečih kultur in se uvajajo v *samostojno branje književnih besedil v angleščini*. Razvijajo *medkulturno bralno sposobnost za ustvarjalno branje* in za *razumevanje celostnih leposlovnih besedil v angleščini* ter za *neposreden samostojen stik z leposlovjem oz. za doživljanje umetnostnih besedil v angleščini in širše kulture ...*«

»Cilj okvirnega pregleda literarnozgodovinskega razvoja je predvsem orientacija po obdobjih in vodilnih avtorjih, ni pa predmet nefunkcionalnega učenja na pamet ali ocenjevanja ...«

---

¹² Meta Grosman, Ali je književnost pri pouku slovenščine kot tujega jezika lahko zanimiva?, *Jezik in slovstvo*, letnik 49 (2004).str. 127

»Dijaki izbirajo besedila glede na svoja posebna zanimanja in v dogovoru z učiteljem. Obvezna besedila za obravnavo pri maturi vsako leto predpiše maturitetni katalog. Pri šolski obravnavi poglobljajo razumevanje teh besedil na podlagi vnaprejšnjega samostojnega branja ...«

»Sposobnost branja angleških leposlovnih besedil omogoča stik s kulturami zunaj meja angleško govoreče skupnosti, zato daje možnost trajnega doživljajskega in spoznavnega bogatenja. Bralna sposobnost hkrati omogoča samostojno ohranjanje in izpopolnjevanje jezikovnega znanja, zato zanjo ne sme biti prikrajšan noben dijak ...«

»Pouk književnosti angleško govorečih kultur temelji na branju celotnega besedila, ki je izhodišče šolske obravnave in interpretacije. Navezuje se tudi na pouk istega besedila ali podobnih besedil, avtorjev ali obdobj pri pouku slovenščine ...«

»Namen kritičnosti do lastnega branja je prispevati k razvoju boljših bralnih strategij in k dijakovemu zanimanju za samostojno branje besedil v angleščini ...«

»Učitelj dijake opozori tudi na pomen branja fiktivne pripovedi v tujem jeziku, tako za spoznavanje angleško govorečih kultur kot tudi za osebno bogatitev in za ohranjanje jezikovnega znanja ...«¹³

2.4 Leposlovje v številkah

Pa še nekaj statistike. Med leti 2001 in 2003 je raziskovalna skupina Mirovnega inštituta izvedla raziskovalni projekt »Bralne kulture v novih razmerah založniške produkcije«. Izbrskali smo tiste podatke, ki govore o izdajanju, branju in izposoji leposlovja v Sloveniji. Žal podatki niso ločeni po jeziku leposlovja, dajo pa vsaj nek vpogled v položaj leposlovja pri slovenskih založbah in knjižnicah.

Leta 2000 je imelo leposlovje v slovenskem založništvu 15,8 % delež založniškega programa.

Leta 2001 je bil delež izposoje leposlovja v slovenskih knjižnicah 42 %.

---

¹³ <http://www.mszs.si/slo/solstvo/ss/programi/gimnazija/gimnazija/ang.html>

Povprečni član knjižnice si je izposodil 45 knjig v letu, od tega 3,97-krat leposlovje. Med vsemi člani znaša izposoja srednješolcev 8,83 % (za primerjavo: otroci do 15 leta 38,15 % ter študenti 10,46 %). Med deli, ki si jih izposojajo srednješolci, je največkrat leposlovje – 31,6 %.¹⁴

Z branjem med celjskimi srednješolci so se ukvarjali že naši predhodniki-mladi raziskovalci. V nalogi »Osebnostna rast in knjiga« (Srednja trgovska šola, 1999)¹⁵ so avtorji ugotovili, da redno bere knjige 45,3 % anketnega vzorca celjskih dijakov, občasno 47,3 %, nikoli pa 7,4 % celjskih srednješolcev. Raziskovalci Srednje zdravstvene šole so v nalogi »Kaj beremo?« (1992)¹⁶ ugotovili, da osnovnošolci raje berejo kot dijaki srednjih šol; vseh knjig za domače branje ne prebere niti polovica srednješolcev (med osnovnošolci jih vse prebere več kot tri četrtine); pri obeh populacijah jih približno polovica nikoli ne prebere del v tujih jezikih, tisti, ki tuje knjige berejo, pa najraje posegajo po angleških in nemških; srednješolci najraje berejo romane z ljubezensko tematiko, osnovnošolci pa pustolovske.

Najbrž književnost za večino ljudi nikoli več ne bo tisto, kar je bila nekoč – vir zabave, možnost vpogleda v tuje izkušnje in svetove, napetega pričakovanja razpleta in umika iz težav vsakdanjega življenja. Vendar pa branje vse te lastnosti še vedno ima in vse te možnosti ponuja – ima le močno konkurenco. Zato se bo treba na šolskem področju pač toliko bolj potruditi. Boj še ni izgubljen. Uspehi J. K. Rowling, Philipa Pullmana ter ponovno obujenje Tolkiena dokazujejo, da je branje še vedno lahko privlačno.

---

¹⁴ Maja Breznik, Silva Novljan, Janez Jug, Aldo Milohnič, *Knjižna kultura* (Ljubljana: Premiera, 2005). Str. 54-55, 141-151.

¹⁵ Dragica Ramšak, Melita Štabej, Sonja Šeligo, Majda Lesjak (mentor), *Osebnostna rast in knjiga*, raziskovalna naloga (Srednja trgovska šola Celje, 1999).

¹⁶ Helena Skaza, Metka Marolt (mentor), *Kaj beremo?*, raziskovalna naloga (Srednja zdravstvena šola Celje, 1992).

3. HIPOTEZE

Vsesplošno priznana resnica je, da samski moški s čednim premoženjem nujno potrebuje ženo.

Naj so čustva in nazori takega moškega še tako malo znani, ko se naseli v soseščini, ta resnica je v miselnosti okoliških družin tako globoko zakoreninjena, da ga imajo za zakonito lastnino te ali one svojih hčera.

(J. Austen, Prevzetnost in pristranost)

It is a truth universally acknowledged, that a single man in possession of a good fortune must be in want of a wife.

However little known the feelings or views of such a man may be on his first entering a neighbourhood, this truth is so well fixed in the minds of the surrounding families, that he is considered as the rightful property of some one or other of their daughters.

(J. Austen, Pride and Prejudice)

Preden smo se lotili raziskovalnega in teoretičnega dela naše naloge, smo si zadali naslednje hipoteze, ki so nam bile stalno vodilo pri delu ter končni cilj naše raziskave:

- slovenske založbe skrbijo za izdajo dovolj anglofonskega leposlovja glede na povpraševanje;
- ljubljanske knjigarne so dobro založene z raznoliko ponudbo anglofonskega leposlovja;
- celjske knjigarne in knjižnice s ponudbo anglofonskega leposlovja ne dosegajo povpraševanja;
- celjski dijaki večinoma ne berejo anglofonskega leposlovja – z izjemo knjig obveznih za maturo;
- gimnazijski profesorji menijo, da je branje tujejezične literature zelo pomembno za znanje tujega jezika.

4. METODE DE LA

Stopil je k postelji, iztrgal okensko mrežo in pri tem, ko jo je obdeloval, izbruhnil v divji, neugnan jok.

»Pridi! pridi!« je ihtel, »Cathy, pridi vendar! Oh, pridi – samo še enkrat! Oh, ljubica mojega srca! Vsaj tokrat me usliši – Catherine, vsaj tokrat!«

Privid pa je pokazal običajno muhavost prividov, nobenega znaka življenja ni dal, samo sneg in veter sta divje vdrla v sobo, segla celo do mene in upihnila luč.

(E. Brontë, Viharni vrh)

He got on to the bed, and wrenched open the lattice, bursting, as he pulled at it, into an uncontrollable passion of tears.

»Come in! come in!« he sobbed. »Cathy, do come. Oh do – once more! Oh! my heart's darling! hear me this time, Catherine, at last!«

The spectre showed a spectre's ordinary caprice: it gave no sign of being; but the snow and wind whirled wildly through, even reaching my station, and blowing out the light.

(E. Brontë, Wuthering Heights)

Da smo lahko dosegli cilje naše raziskovalne naloge ter preverili, kako držijo na začetku zadane hipoteze, smo uporabili številne metode:

- uporaba interneta: iskanje ustrezne strokovne literature po Cobissu;
- prebiranje ustrezne strokovne literature, iskanje podatkov, mnenj in ugotovitev;
- pisanje teorije na osnovi strokovne literature;
- sestavljanje ustreznih vprašalnikov, potrebnih za izvedbo raziskave;
- obiskovanje glavnih celjskih in ljubljanskih knjigarn ter celjskih knjižnic, razgovori z zaposlenimi;
- obisk knjižne prodajne razstave ter knjižnega sejma v Ljubljani;
- anketiranje celjskih gimnazijcev ter njihovih profesorjev angleščine;
- statistična obdelava dobljenih podatkov ter računalniška predstavitev;
- sklepanje o ugotovitvah na osnovi številčnih rezultatov;
- preverjanje hipotez in pisanje zaključka;
- natančno citiranje vse uporabljene literature;
- pisanje naloge ter lektoriranje, tisk, vezava.

Najprej smo poiskali knjige in raziskovalne naloge, ki so jih že izdelali naši predhodniki na temo branja in bralne kulture. Pregledali smo literaturo in za teoretični del porabili podatke, ki se nanašajo na naše cilje.

Nato smo sestavili anketo, ki je priložena v dodatkih (zadnje poglavje).

V decembru smo nato obiskali knjižni sejem v Ljubljani iz izvedli pogovore s predstavniki založb. V celjskih knjižnicah in knjigarnah ter ljubljanskih knjigarnah smo izvedli anketo, ki nam je s svojimi odgovori pomagala pri ugotovitvi, kolikšni sta ponudba in povpraševanje po angleškem leposlovju.

Potem smo anketo opravili še v celjskih gimnazijah ter anketirali njihove profesorje angleščine in nato dobljene podatke statistično obdelali ter jih predstavili v obliki grafov in tabel. Dobljene rezultate smo pokomentirali tudi besedilno.

Za konec smo sklepali in ugotavljali na osnovah vseh podatkov ter nato preverili hipoteze in napisali zaključek. Nato smo citirali vso uporabljeno literaturo (omenjena je v samem besedilu in na koncu).

Končno smo na računalniku napisali nalogo ter jo dali lektorirati, v tisk in nato v vezavo.

5. RAZISKAVA

In tik poleg Temple Bara, v Lincoln's Inn Hallu, v samem srcu megle, zaseda lord kancler kot najvišji sodnik vrhovnega sodišča, ki mu pravijo Chancery.

Ni tako goste megle ne tako globokega blata in glena, da bi mogla povzročiti toliko tavanja in cepetanja, kolikor ga danes kaže nebu in zemlji vrhovno sodišče, ta najnadležnejši izmed starih grešnikov.

(C. Dickens, Pusta hiša)

And hard by Temple Bar, in Lincoln's Inn Hall, at the very heart of the fog, sits the Lord High Chancellor in his High Court of Chancery.

Never can there come fog too thick, never can there come mud and mire too deep, to assort with the groping and floundering condition which this High Court of Chancery, most pestilent of hoary sinners, holds, this day, in the sight of heaven and earth.

(C. Dickens, Bleak House)

Praktični (statistični) del raziskave smo izvedli na več ravneh:

- obiskali smo celjske knjigarne in knjižnice ter jih povprašali o ponudbi in povpraševanju glede angleškega leposlovja;
- celjske gimnazije in njihove profesorje smo z anketo povprašali o branju angleškega leposlovja ter obravnavi le-tega pri pouku;
- obiskali smo sejem tuje literature Frankfurt po Frankfurtu ter Slovenski knjižni sejem v Ljubljani;
- stanje smo preverili tudi pri treh največjih knjigarnah v Ljubljani.

5.1 Celjske knjigarne

V celjskih knjigarnah smo izvedli anketo z naslednjimi tremi vprašanji:

- Kakšno je povpraševanje mladih po angleškem leposlovju (če sploh je)?
- Kakšna je vaša ponudba angleškega leposlovja?
- Kakšno je razmerje med ponudbo angleškega leposlovja in strokovne literature?

V **DZS** (Prešernova ulica 21, Celje) je povpraševanje zelo veliko, predvsem dijakov in študentov. Njihova ponudba je bolj majhna saj mnogokrat nimajo vsega kar si kupci zaželijo. Razmerje med strokovno in leposlovno literaturo pa so opredelili nekje 80:20 (strokovno, leposlovje).

Tudi v **Mladinski knjigi** (Stanetova ulica 3, Celje) je povpraševanje po leposlovju veliko, vendar dosti gradiva nimajo na zalogi. Čeprav leposlovje večinoma dobavljajo le po naročilih, je glede razmerja strokovno:leposlovje vseeno več leposlovja.

V **Antiki** (Kocbekova ulica 6, Celje) povpraševanja po leposlovju ni veliko; le obvezno branje. Ponudba je glede na povpraševanje dovolj velika. Prav tako kot v Mladinski knjigi je tudi tukaj več leposlovja.

Ugotovili smo da je povpraševanje po leposlovju veliko, vendar pa je zaloga premajhna glede na povpraševanje. Razmerje pri ponudbi glede na strokovno literaturo, je v prid leposlovja.

5.2 Celjske knjižnice

Celjskim knjižničnim oddelkom smo zastavili enaka vprašanja kot knjigarnam.

V **oddelku za odrasle Osrednje knjižnice Celje** (Gledališka 6, Celje) je povpraševanja kar precej, vendar pravijo, da k temu pripomore tudi angleška bralna značka. Razmerje strokovnega gradiva in leposlovja pa so ocenili nekje 30:70 (strok.:leposlovje).

V **Študijski** (Muzejski trg 1, Celje) knjižnici povpraševanje ni veliko, prav tako pa je majhna tudi njihova ponudba. Razmerje strokovnega gradiva in leposlovja je nekje 65:35.

V **Mišku Knjižku** (Gledališka 4, Celje) je povpraševanja kar precej, vendar predvsem odraslih. Ponudba je zadovoljiva. Večina tujega leposlovja so angleške verzije najbolj popularnih mladinskih del (npr. Harry Potter).

Tudi v knjižnicah je povpraševanje veliko, izjema je samo študijska knjižnica, pri kateri je tudi razmerje zaloge v prid strokovnega gradiva. V ostalih knjižnicah je to v prid leposlovja.

5.3 Ljubljanske knjigarne

V **Oxford centru** (Kopitarjeva 2, Ljubljana) je povpraševanje po tuji literaturi samo po sebi umevno, saj je knjigarna specializirana za le-to. Večinoma prodajajo učbenike in učna gradiva za učenje in poučevanje tujih jezikov. Razmerje strokovne literature in leposlovja je 90:10.

V **DZS** (Mestni trg 26, Ljubljana) je povpraševanja kar precej, predvsem s strani študentov. V njihovi ponudbi je le leposlovje-predvsem romani; strokovnega gradiva sploh nimajo v ponudbi.

V založbi **Vale Novak** (Wolfova 8, Ljubljana) je povpraševanje mladih majhno. V njihovi ponudbi je glede na strokovno gradivo veliko več leposlovja.

V **Mladinski knjigi Konzorcij** (Slovenska cesta 29, Ljubljana) je povpraševanje po angleškem leposlovju veliko, predvsem po znanstveni fantastiki, prav tako pa je velika tudi njihova ponudba. Razmerje strokovnega gradiva in leposlovja pa so ocenili nekje 50:50.

V tem primeru je povpraševanje po tuji literaturi veliko, izjema je samo založba Vale Novak. V dveh knjigarnah prevladuje leposlovje v eni je razmerje skoraj enako, v zadnji pa je razmerje močno v prid strokovne literature.

5.4 Prodajna razstava Frankfurt po Frankfurtu

Ta prodajna razstava (oz. knjižni sejem) je večinoma namenjena strokovni literaturi, zato je bilo leposlovja že v osnovi malo. Leposlovnim delom, od katerih je bilo največ angleških, je bilo namenjeno samo eno prodajno mesto. Opazili pa smo, da so bile leposlovne knjige veliko cenejše od strokovnih (vsaj 3x ali več), najbrž iz objektivnih razlogov: manj slikovnega materiala, cenejši papir, višje naklade ...

5.5 Slovenski knjižni sejem

To anketo smo izvedli tudi v založbah na Slovenskem knjižnem sejmu, rezultati pa so bili naslednji:

V **DZS** kljub dobri ponudbi povpraševanja ni bilo. Na zalogi pa so imeli pripravljenega več strokovnega gradiva.

V založbi **Vale Novak** je bila ponudba leposlovja predvsem za odrasle, vendar je bilo na sejmu povpraševanja zelo malo.

Tudi v **Mladinski knjigi** je bilo povpraševanje po angleškem leposlovju zelo majhno. Prav tako je bila majhna ponudba , saj je bila ponudba strokovnega gradiva precej večja.

Na knjižnem sejmu je bilo povpraševanje majhno, pripravljenega pa so imeli več gradiva .

5.6 Celjski gimnazijci

Anketo pa smo izvedli tudi med celjskimi gimnazijci in se tako o branju angleškega leposlovja prepričali iz prve roke. Zastavili smo jim naslednja vprašanja:

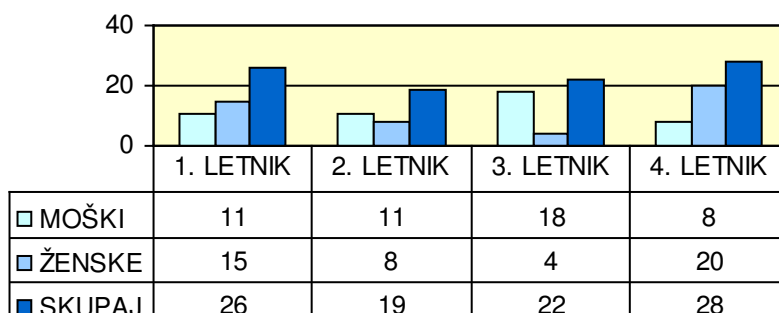
- Ali berete nestrokovno literaturo v angleščini (romane in podobno)?
- Ali berete samo tiste knjige, ki so obvezne v šoli?
- Katero angleško knjigo ste nazadnje prebrali in katera vam je najljubša?

Na vprašanja so odgovarjali dijaki po enega razreda vsakega letnika (torej po en 1., en 2., en 3. ter en 4. letnik) vseh treh celjskih splošnih gimnazij.

Vsaki šoli smo razdelili po 120 vprašalnikov, nazaj pa smo dobili: iz Gimnazije Lava 95, iz Gimnazije Celje Center 112 ter iz I. gimnazije v Celju 72 izpolnjenih vprašalnikov. Vsega skupaj je bilo torej izpolnjenih 279 vprašalnikov. Vsi vrnjeni vprašalniki so bili veljavni.

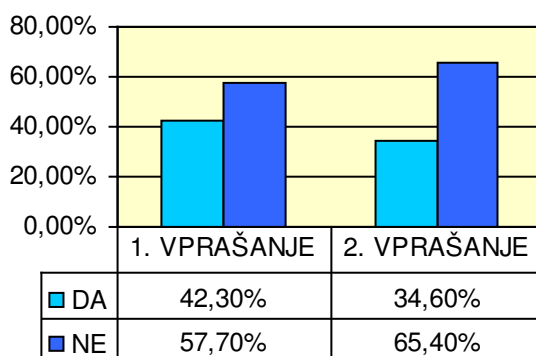
5.6.1 Gimnazija Lava

Vzorec ankete na Gimnaziji Lava

Vsega skupaj smo z Gimnazije Lava dobili izpolnjenih in veljavnih **95** anketnih lističev. Odgovarjal je po en razred vsakega letnika.

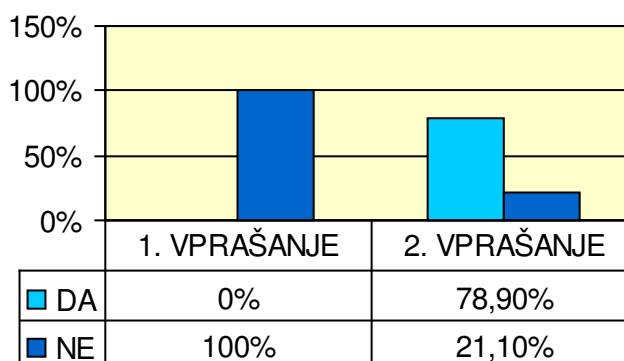
Odgovori 1. letnika

Na vprašanje ali dijaki berejo angleško leposlovje je večina dijakov 1. letnika odgovorila z DA, z malo manjšim procentom pa so dijaki odgovorili z NE.

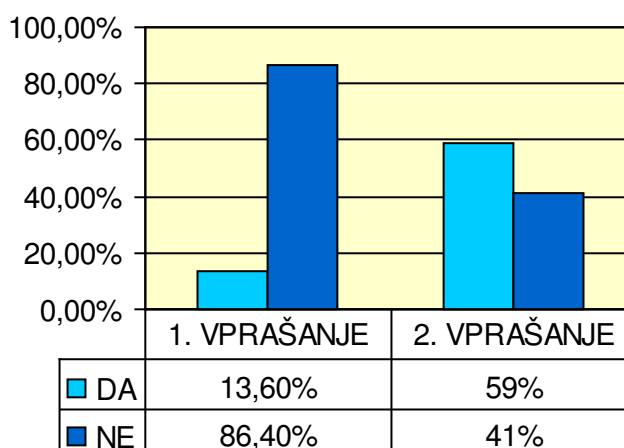
Na vprašanje ali berejo le obvezne knjige pa je razlika med odgovoroma (DA/NE) bila kar precejšnja: velika večina jih je odgovorila z NE, torej ne berejo le obveznega čtiva.

Odgovori 2. letnika

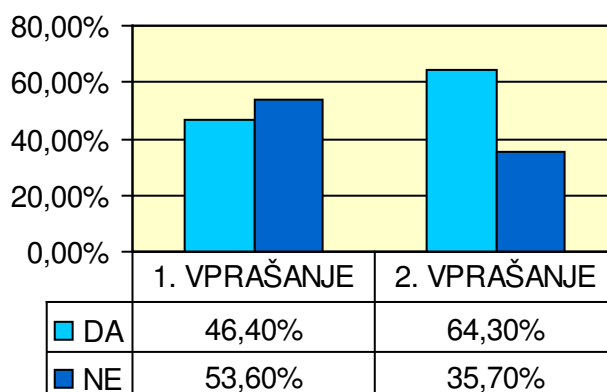
Anketirani dijaki 2. letnikov so na prvo vprašanje odgovorili kar v 100% z NE; se pravi da sploh ne berejo angleškega leposlovja. Skoraj vsi pa berejo le obvezne angleške knjige.

Odgovori 3. letnika

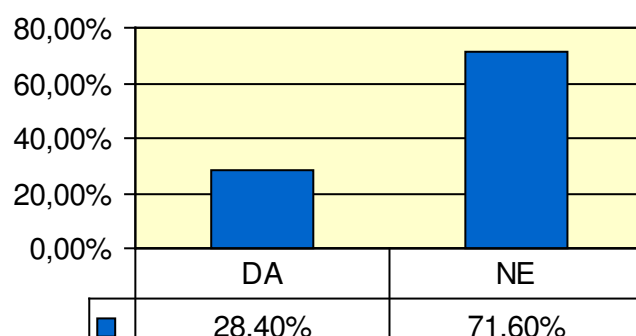
Tudi dijaki 3. letnikov ne prebirajo angleškega leposlovja (DA- NE 86%-14%). Na vprašanje, ali berejo le obvezne knjige, pa jih je večina odgovorila z DA.

Odgovori 4. letnika

Tudi dijaki 4. letnikov v večini ne berejo angleškega leposlovja, vendar je razlika med odgovoroma DA, NE zelo majhna. Kot pri večini anketiranih pa tudi dijaki 4. letnikov berejo le obvezno čtivo.

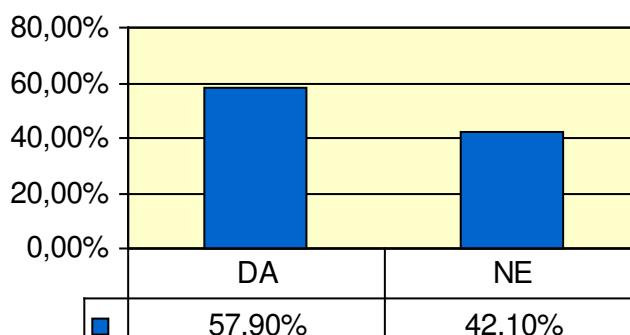
Odgovori Gimnazije Lava na 1. vprašanje

Ko smo primerjali rezultate vseh anketiranih na gimnaziji Lava, smo ugotovili da mladi v večini ne prebirajo angleške leposlovja.

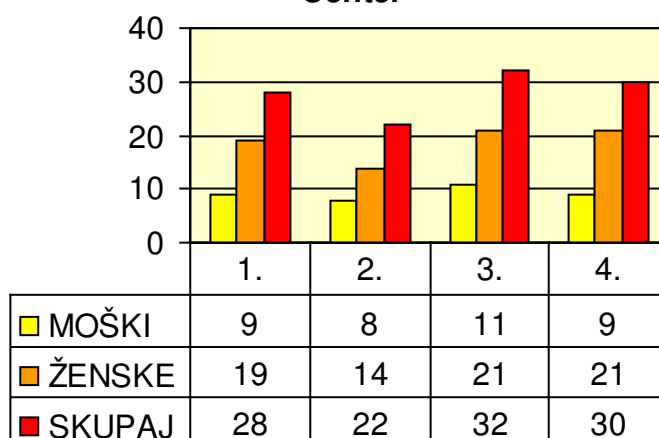
Odgovori Gimnazije Lava na 2. vprašanje

Večina dijakov, ki prebira angleško leposlovje bere le-to zato, ker je obvezno.

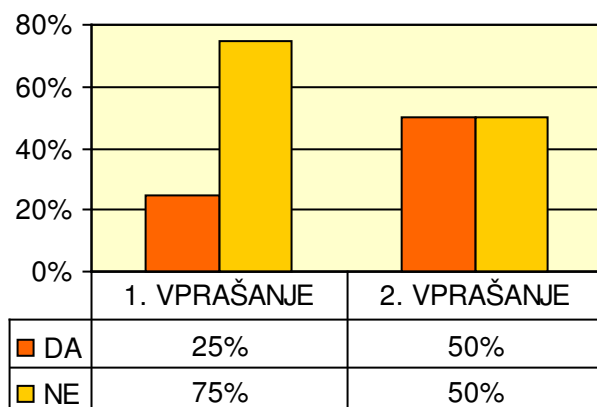
5.6.2 Gimnazija Center

Vzorec ankete na Gimnaziji Celje Center

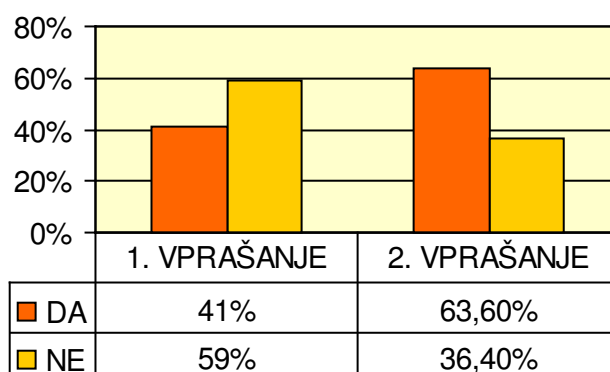
Z gimnazije Celje Center smo dobili izpolnjenih in veljavnih 112 anketnih listov. Sodeloval pa je po en razred vsakega letnika.

Odgovori 1. letnika

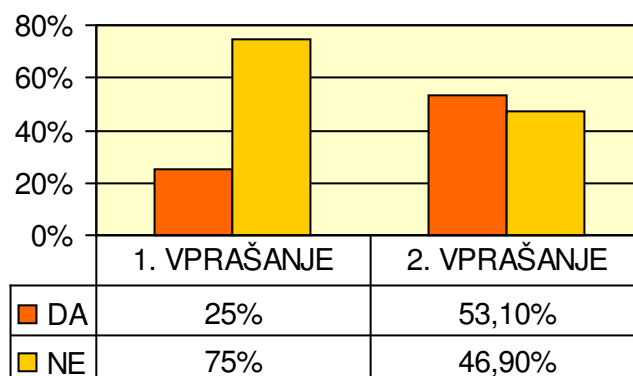
Ugotovili smo, da dijaki 1. letnikov v večini ne prebirajo anglofonskega leposlovja. Na vprašanje ali berejo le obvezne knjige pa so odgovorili zelo enotno (50%-50%).

Odgovori 2. letnika

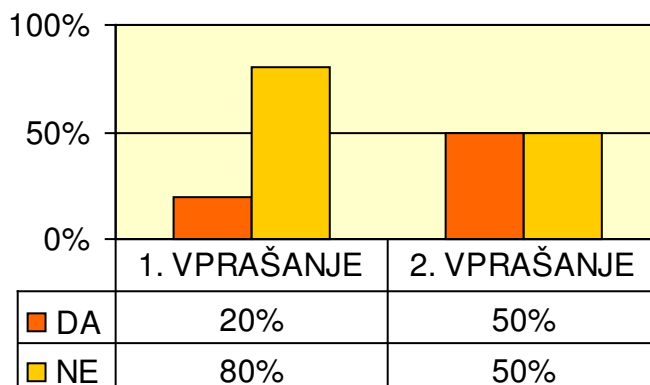
Pri dijakih 2. letnikov je razlika med odgovoroma na vprašanje ALI BERETE ANGLEŠKE LEPOSLOVNE KNJIGE manjša, vendar je še vedno v ospredju odgovor NE.

Odgovori 3. letnika

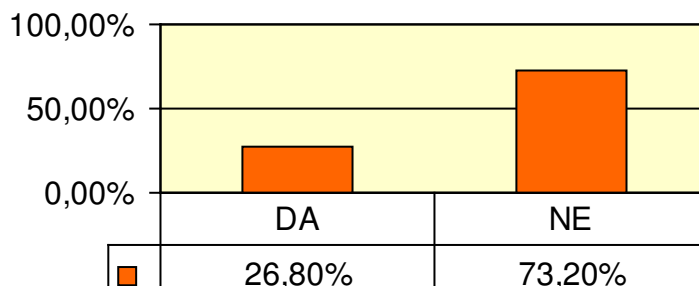
Pri dijakih 3. letnikov je spet opazna velika razlika med dijaki, ki berejo in tistimi, ki ne berejo angleškega leposlovja. Večina pa jih spet bere le tiste knjige, ki so obvezne v šoli.

Odgovori 4. letnika

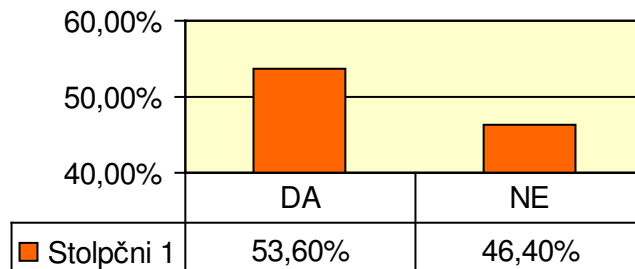
Večina dijakov 4. letnika sploh ne bere angleških knjig. Odgovor na vprašanje **ALI BEREJO LE TISTE KNJIGE, KI SO OBVEZNE V ŠOLI** pa so kot dijaki 1. letnikov odgovorili zelo enotno (50%-50%).

Odgovori Gimnazije Center na 1. vprašanje

Ko smo primerjali vse odgovore vseh štirih letnikov na prvo vprašanje smo ugotovili, da odgovor NE prevladuje; in sicer 73%:26%

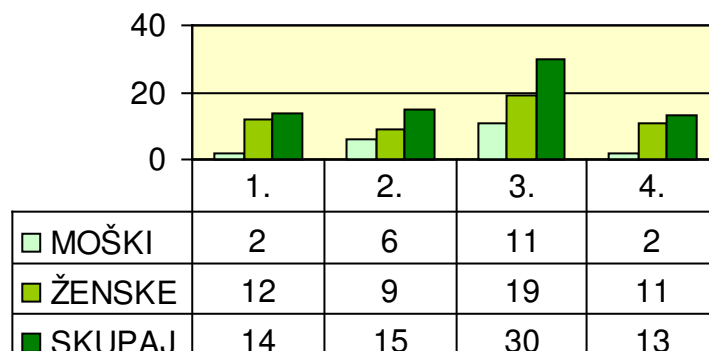
Odgovori Gimnazije Center na 2. vprašanje

Primerjava vseh odgovorov na drugo vprašanje pa je bila enaka kot pri gimnaziji Lava enaka. Dijaki v večini berejo le knjige, ki so obvezne v šoli.

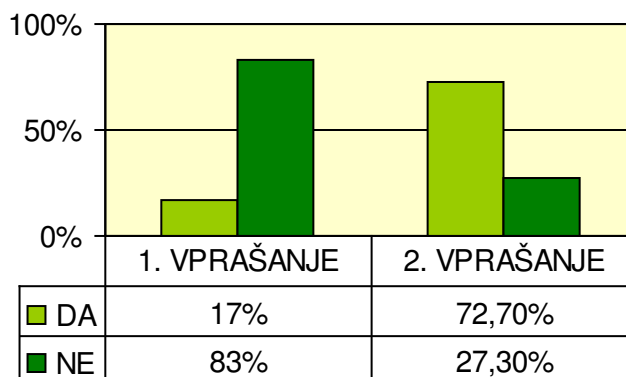
5.6.3 Prva gimnazija v Celju

Vzorec ankete na I. gimnaziji v Celju

Iz I. gimnazije v Celju smo dobili 72 izpolnjenih anketnih lističev. Prav tako kot pri ostalih gimnazijah, je tudi pri I. gimnaziji sodeloval po en razred iz vsakega letnika.

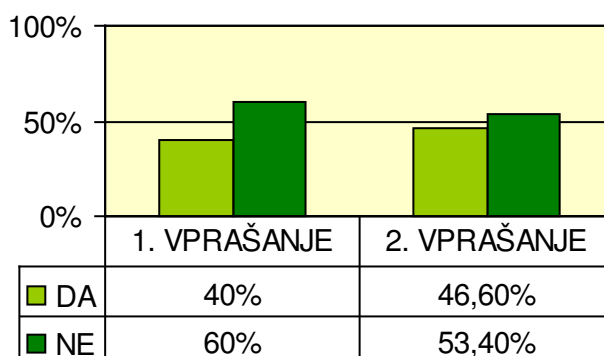
Odgovori 1. letnika

Dijaki 1. letnikov so na vprašanje ALI BEREJO ANGLEŠKO LEPOSLOVJE v veliki večini odgovorili z NE.

Na 2. vprašanje pa so v večini odgovorili z NE (ALI BERETE LE OBVEZNE KNJIGE).

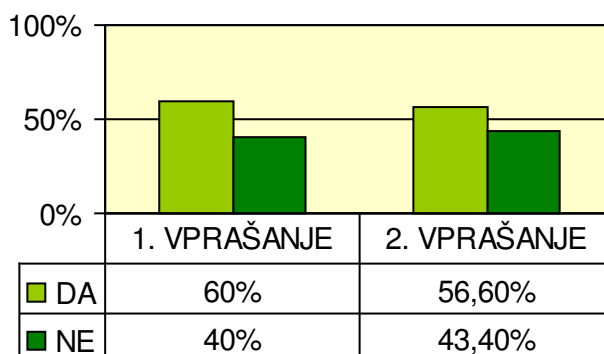
Odgovori 2. letnika

Pri dijakih 2. letnikov je prav tako na 1. vprašanje večina odgovorila z NE, vendar je razmerje med odgovori manjše.

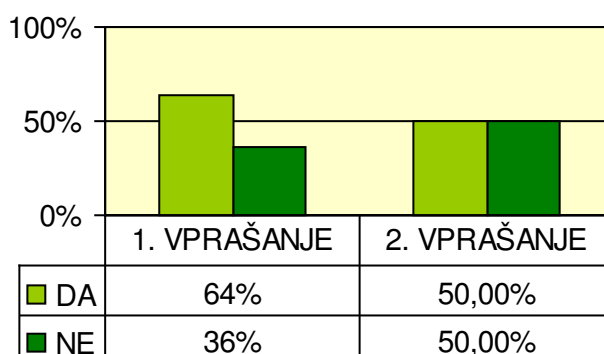
Pri odgovorih na 2. vprašanje pa je nekako presenetljivo prevladal odgovor NE (ne berejo le obveznih knjig).

Odgovori 3. letnika

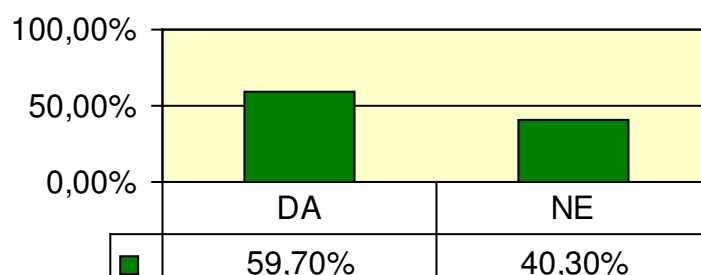
Dijaki 3. letnikov so nasprotno od ostalih na 1. vprašanje odgovorili večinoma z DA. Vendar pa v odgovorih na 2. vprašanje v večini odgovarjajo z DA (berejo le obvezne knjige), čeprav je razmerje med odgovoroma majhno.

Odgovori 4. letnika

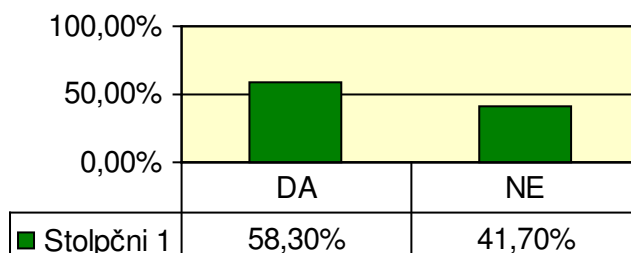
Dijaki 4. letnikov pa v veliki večini na 1. vprašanje odgovarjajo z DA. Na 2. vprašanje pa je razmerje med odgovoroma enako.

Odgovori I. gimnazije v Celju na 1. vprašanje

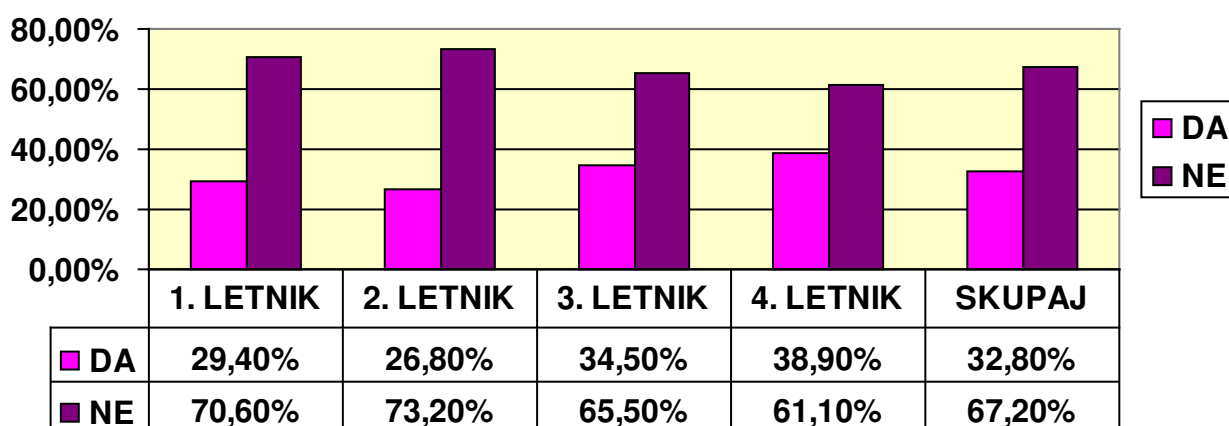
Ko smo primerjali vse odgovore na 1. vprašanje smo bili kar malo presenečeni. Prevladal je namreč odgovor DA (čeprav z majhno razliko v razmerju z odgovorom NE).

Odgovori I. gimnazije v Celju na 2. vprašanje

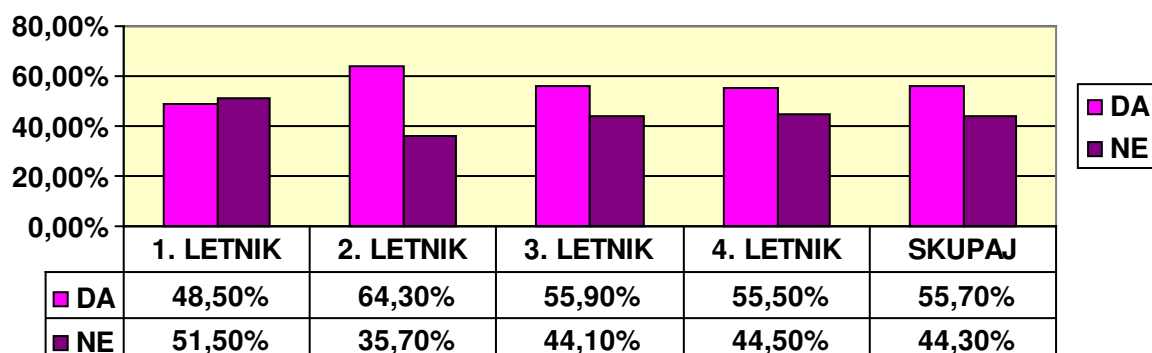
Pri primerjavi vseh odgovorov na 2. vprašanje smo ugotovili, da večina dijakov bere le tiste knjige, ki so obvezne v šoli.

Odgovori vseh gimnazij na 1. vprašanje

Ko smo primerjali odgovore vseh gimnazij smo ugotovili, da je večina dijakov odgovorila na 1. vprašanje z NE. Torej večina dijakov sploh ne bere angleškega leposlovja.

Odgovori vseh gimnazij na 2. vprašanje

Ko smo primerjali vse odgovore vseh dijakov vseh gimnazij na 2. vprašanje smo ugotovili da večina dijakov bere le tiste angleške leposlovne knjige. ki so obvezne v šoli.

5.7 Profesorji angleščine

Profesorje gimnazij smo vprašali ali se jim zdi branje angleškega leposlovja pomembno za znanje tujega jezika, ali njihovi dijaki berejo leposlovje in ali oni sami uporabljajo angleško leposlovje za načrtovanje pouka angleškega jezika.

Odgovori so bili zelo enotni. Čisto vsem profesorjem se zdi branje angleškega leposlovja za znanje tujega jezika zelo pomembno.

Profesorji Gimnazije Lava ugotavljajo, da kar precej dijakov bere angleško leposlovje. Profesorji angleščine uporabljajo leposlovje za načrtovanje pouka predvsem v 3. in 4. letniku kot obravnavanje maturitetnih del. Vendar profesorji včasih med poukom obravnavajo tudi dela iz angleškega domačega branja in angleške odlomke zgodb.

Ko smo primerjali odgovore profesorjev gimnazije Lava in I. gimnazije v Celju smo ugotovili da se skoraj popolnoma ujemajo. Profesorice I. gimnazije v Celju so še posebej poudarile, da za načrtovanje pouka angleškega jezika uporabljajo razne odlomke posameznih del, z biografskimi podatki o posameznih avtorjih, z diskusijo o prebranem.

Profesorice Gimnazije Celje Center za načrtovanje pouka uporabljajo predvsem poezijo, odlomke in novele ter krajše zgodbe, v četrtem letniku pa predpisane tekste za maturo.

6. ZAKLJUČEK

Toda Samu, ki je stal v Pristanu, se je večer poglobil v temo, in ko je pogledal na sivo morje, je na vodi videl samo senco, ki se je kmalu zgubila na zahodu. Tam je ostal še dolgo v noč in slišal samo vzdih in šepetanje valov, ki so udarjali ob Srednji svet, in njihov zvok se je potopil globoko v njegovo srce.

Ob njem sta molče stala Srečko in Pipin.

(J.R.R. Tolkien, Gospodar prstanov III)

But to Sam the evening deepend to darkness as he stood at the Haven; and as he looked at the grey sea he saw only a shadow on the waters that was soon lost in the West. There still he stood far into the night, hearing only the sigh and murmur of the waves on the shores of Middle-earth, and the sound of them sank deep into his heart.

Beside him stood Merry and Pippin, and they were silent.

(J.R.R. Tolkien, The Lord of the Rings III)

Poglejmo še enkrat kakšne so končne ugotovitve naše raziskave...

Pri primerjavi odgovorov vseh gimnazij smo ugotovili, da je večina dijakov odgovorila na 1. vprašanje z NE. Torej **večina dijakov sploh ne bere angleškega leposlovja.**

Pri primerjavi vseh odgovorov vseh dijakov vseh gimnazij na 2. vprašanje smo ugotovili da **večina dijakov, ki le berejo, bere le tiste angleške leposlovne knjige, ki so obvezne v šoli.**

Ko smo obiskali in izvedli anketo **v celjskih knjigarnah** smo ugotovili, da je **povpraševanje po angleškem leposlovju veliko**, vendar pa je zaloga glede na povpraševanje majhna. Razmerje med leposlovjem in strokovno literaturo je v prid leposlovja.

V celjskih knjižnicah je povpraševanje veliko, izjema je le študijska knjižnica, kjer je razmerje strokovne in leposlovne literature v prid strokovni literaturi. Ostale knjižnice imajo na zalogi bistveno več leposlovja.

V ljubljanskih knjigarnah je povpraševanje po tuji literaturi veliko. Razmerje med strokovno in leposlovno literaturo pa je različno. V dveh od obiskanih knjigarn prevladuje leposlovje, v eni je razmerje skoraj enako, v zadnji pa imajo na zalogi več strokovnega gradiva.

Vrnimo se zdaj na začetek naše raziskovalne naloge, kjer smo si zastavili hipoteze. Poglejmo v kolikšni meri se ujemajo z dejanskim stanjem.

Prva hipoteza se je glasila: **slovenske založbe skrbijo za prodajo dovolj anglofonskega leposlovja glede na povpraševanje.** Ugotovili smo, da ta hipoteza **ne drži**, saj je povsod povpraševanje preseгло ponudbo.

V **drugi hipotezi** smo domnevali: **ljubljske knjigarne so dobro založene z raznoliko ponudbo anglofonskega leposlovja.** Če osvetlimo to hipotezo z zornega kota celjskih knjigarn, potem za ljubljanske ta vsekakor **drži**.

Pri **naslednji hipotezi** smo menili: **celjske knjigarne in knjižnice s ponudbo anglofonskega leposlovja ne dosegajo povpraševanja.** Ta hipoteza vsekakor **drži**, saj smo že pri prvi ugotovili, da povpraševanje presega ponudbo.

Četrta hipoteza se je glasila : **celjski dijaki večinoma ne berejo anglofonskega leposlovja – z izjemo knjig obveznih za maturo.** To hipotezo lahko v celoti **potrdimo**, saj smo z izvajanjem anket ugotovili, da večina dijakov sploh ne bere angleškega leposlovja. Razlika se je opazila pri dijakih 4. letnikov, ki so v večini na 1. vprašanje odgovarjali z DA (berejo angleško leposlovje). Ta podatek se nam zdi zelo logičen iz dveh možnih vzrokov, saj se dijaki pripravljajo na maturo iz angleškega jezika in pa njihovo znanje je že na dovolj visoki ravni za branje tovrstne literature.

Zadnjo hipotezo smo si zastavili takole: **gimnazijski profesorji menijo, da je branje tujejezične literature zelo pomembno za znanje tujega jezika.** Odgovori profesorjev so to hipotezo **potrdili**. Le-ta pa je po našem mnenju sama po sebi umevna, saj se nam zdi logično, da tujejezični profesorji zagovarjajo svojo stroko.

Avtorji raziskovalne naloge lahko zase rečemo, da smo prav tako kot ostali dijaki v povprečju in da je angleška literatura tudi za nas španska vas. Tako v tej raziskovalni nalogi nočemo pridigati drugim ampak le predstaviti dejansko stanje, pred katerim si marsikdo zatiska oči.

Glede na to, da smo sedaj polnopravni člani Evropska unije in da angleščino uporablja največ ljudi, si lahko zastavimo vprašanje, kam nas vse to nebranje in neširjenje angleškega besednega zaklada pelje.

Raziskava nam je tako ponudila, da postanemo boljši in to smo s pridom izkoristili. Sedaj, ko se z delom bližamo koncu, nam ostane le, da postanemo zgled tistim, ki te možnosti niso imeli - naj vzamejo v roko angleško leposlovje in se s tem bogatijo. Kajti, kot smo omenili že v uvodu: branje in raziskovanje imata veliko skupnega, mi pa obema ne dovolimo, da bi v naši osebnosti prišla na plan.

7. VIRI IN LITERATURA

7.1 Viri teoretičnega dela naloge

- Maja Breznik, Silva Novljan, Janez Jug, Aldo Milohnič, *Knjižna kultura* (Ljubljana: Premiera, 2005).
- Tilka Jamnik, *Kdor bere* (Ljubljana: Educy, 2002).
- Meta Grosman, *Zagovor branja* (Založba Sophia Ljubljana 2004).
- Meta Grosman, Ali je književnost pri pouku slovenščine kot tujega jezika lahko zanimiva?, *Jezik in slovstvo*, letnik 49 (2004).
- Dragica Ramšak, Melita Štabej, Sonja Šeligo, Majda Lesjak (mentor), *Osebnostna rast in knjiga*, raziskovalna naloga (Srednja trgovska šola Celje, 1999).
- Helena Skaza, Metka Marolt (mentor), *Kaj beremo?*, raziskovalna naloga (Srednja zdravstvena šola Celje, 1992).
- <http://www.mszs.si/slo/solstvo/ss/programi/gimnazija/gimnazija/ang.html>
- <http://portal.mss.edus.si/msswww/programi2003/programi/gimnazija/gimnazija/ang.html>

7.2 Viri odlomkov na začetku poglavij

- J. R. R. Tolkien, *Gospodar prstanov I* (Ljubljana: Gnosis-Quatro, 1995), str. 31-32.
- J. R. R. Tolkien, *Gospodar prstanov III* (Ljubljana: Gnosis-Quatro, 1995), str. 1058.
- J. R. R. Tolkien, *The Lord of the Rings* (London: Harper Collins Publishers, 2001), str. 21 in 1007.
- William Shakespeare, *Soneti* (Ljubljana: Državna založbe Slovenije, 1969).
- William Shakespeare, *Sonnets* (London: Leopard Books, 1988), str. 122.
- Jane Austen, *Prevzetnost in pristranost* (Ljubljana: Cankarjeva založba, 2004), str. 5.

- Jane Austen, *Pride and Prejudice* (London: Penguin Books, 1994), str. 5.
- Emily Brontë, *Viharni vrh* (Tržič: Učila International, 2005), str. 30.
- Emily Brontë, *Wuthering Heights* (New York: Gramercy Books, 1975), str. 290.
- Charles Dickens, *Pusta hiša* (Ljubljana: Mladinska knjiga, 1956), str. 8.
- Charles Dickens, *Bleak House* (London: Penguin Books, 1994), str. 2.

8. SEZNAM SLIK IN GRAFOV S TABELAMI

8.1 Slike na naslovnici

Slike, ki smo jih uporabili na naslovnici smo pobrali s spletne strani internetne knjigarne Amazon. Naslov strani je:

<http://www.amazon.com/gp/homepage.html/103-8001210-5983029>

8.2 Naslovi grafov s tabelami

Graf 1: Vzorec ankete na Gimnaziji Lava.

Graf 2: Odgovori 1. letnika.

Graf 3: Odgovori 2. letnika.

Graf 4: Odgovori 3. letnika.

Graf 5: Odgovori 4. letnika.

Graf 6: Odgovori Gimnazije Lava na 1. vprašanje.

Graf 7: Odgovori Gimnazije Lava na 2. vprašanje.

Graf 8: Vzorec ankete na Gimnaziji Celje Center.

Graf 9: Odgovori 1. letnika.

Graf 10: Odgovori 2. letnika.

Graf 11: Odgovori 3. letnika.

Graf 12: Odgovori 4. letnika.

Graf 13: Odgovori Gimnazije Center na 1. vprašanje.

Graf 14: Odgovori Gimnazije Center na 2. vprašanje.

Graf 15: Vzorec ankete na I. gimnaziji v Celju.

Graf 16: Odgovori 1. letnika.

Graf 17: Odgovori 2. letnika.

Graf 18: Odgovori 3. letnika.

Graf 19: Odgovori 4. letnika.

Graf 20: Odgovori I. gimnazije v Celju na 1. vprašanje.

Graf 21: Odgovori I. gimnazije v Celju na 2. vprašanje.

Graf 22: Odgovori vseh gimnazij na 1. vprašanje.

Graf 23: Odgovori vseh gimnazij na 2. vprašanje.

9. DODATKI

9.1 Anketni vprašalniki

9.1.1 Vprašalnik za celjske gimnazije

Spoštovani dijaki in dijakinje,

smo dijaki I. gimnazije v Celju in ustvarjalci raziskovalne naloge Anglofonsko leposlovje v celjskih knjigarnah. Ker bi nam pri oblikovanju naloge zelo pomagali Vas prosimo, če izpolnite kratko anketo in s tem pripomorete k boljši raziskovalni nalogi.

Ustrezno obkroži!

Spol: M Ž

Letnik: 1. 2. 3. 4.

Gimnazija: klasična splošna športna

2. Ali berete nestrokovno literaturo v angleščini (romane in podobno)?

DA NE

2. Ali berete samo tiste knjige, ki so obvezne v šoli? DA NE

3. Katero angleško knjigo ste nazadnje prebrali in katera vam je najljubša?

9.1.2 Vprašalnik za gimnazijske profesorje angleščine

Spoštovane profesorice,

smo dijaki I. gimnazije v Celju in ustvarjalci raziskovalne naloge Anglofonsko leposlovje v celjskih knjigarnah. Ker bi nam pri oblikovanju raziskovalne naloge zelo pomagali Vas prosimo, če izpolnite kratko anketo in s tem pripomorete k boljši in kakovostnejši raziskovalni nalogi.

1. Se vam zdi pomembno branje angleškega leposlovja za znanje tujega jezika?

DA NE

2. Ali vaši dijaki berejo angleško leposlovje?

DA NE

3. Ali kdaj uporabljate angleško leposlovje za načrtovanje pouka angleškega jezika?

DA NE

Kako? _____

9.1.3 Vprašalnik za knjigarne in knjižnice

- 1. Kakšno je povpraševanje mladih o angleškem leposlovju(če sploh je)?**
- 2. Kakšna je vaša ponudba angleškega leposlovja?**
- 3. Kakšno je razmerje med ponudbo angleškega leposlovja in strokovne literature?**